№ 33. 1841.

VLISSINGSCHE COURANT.

Donderdag 18 Maart.

Het antwoord van den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Wij gaven in ons N°. van den 16 dezer de ver-chtingen op, welke wij van den Minister van nnenlandsche Zaken koesterden, met opzigt tot t in deszelfs handen gestelde adres des heeren LIPMAN.

Die verwachtingen zagen wij slechts ten deele rwezenlijkt; namelijk in zóóver, dat Z. Exc. het oninklijk besluit van Junij 1820 nog voor zich ver-ndende beschouwt, en zich, krachtens hetzelve, bevoegd rekent, om berigten of inlichtingen, welke Staten-Generaal van Z. Exc. mogten behoeven, n H. E. M. mede te deelen.

Wij zagen het *niet* verwezenlijkt, dat Z. Exc. chzelven eenige vragen doen zou, in hoever uit e verantwoordelijkheid, aan Z. Exc. bij de gewij-gde grondwet opgelegd, ook eenige *andere* ver-igting, — en, bij verzuim van deze, eenig be-waar — zou kunnen voortvloeijen. Anders had Z. xc. denkelijk juist zoo gehandeld, als in ons voor-eld №. werd aangenomen.

Wat *nu* echter? — De questie ten aanzien van et REGT van medestemming der Gouverneurs is n geenen deele beslist. Integendeel, dat regt wordt, bij het rescript des ministers beweerd, volgens de reglementen te bestaan; (van de grondwet wordt daarbij niet gesproken:) – doch zegt de minister de Gouverneurs zijn door mij aangeschreven, om van dat *regt* geen gebruik te maken.

Bestaat intusschen *het regt* volgens de reglementen werkelijk, van waar wordt dan de bevoegdheid ontleend, om het den Gouverneurs te ontnemen?

Art. 128 der grondwet zegt:

» Wijzigingen of veranderingen *in de eenmaal » bestaande regeling*" (van het getal der leden van de Provinciale staten-vergadering,) » worden, na in-» gewonnen advies van de Staten der Provincien, *door » de wet* vastgesteld."

Die regeling bij de reglementen *bestond*, dit lijdt geene tegenspraak. Volgens die reglementen, beweert de minister, hadden de Gouverneurs het *regt* van medestemming in, – waartoe zij dus leden moesten zijn van – de Provinciale staten-vergadering. Het verbod nu, om gebruik te maken van dat regt, – is het geene verandering of wijziging maken *in de bestaande regeling?* Zal er nu niet een lid zich van de stemming moeten onthouden, dat daartoe volgens den minister, krachtens de reglementen be-voegd was? En mogt die verandering gemaakt wor-den, buiten de wet?

De grondwet zegt neen: want op gelijke wijze kon men dan ook andere bevoegde leden van de Staten-Vergadering bij circulaire verbieden, mede te stemmen.

Had Z. Exc. het vraagpunt, of de Gouverneurs krachtens de grondwet en de reglementen al dan niet bevoegd zijn, in het midden gelaten, en slechts van de aanschrijving gesproken, dan had die aan-schrijving door de Kamer kunnen beschouwd wor-den, als eene beslissing der regering in ontkennenden zin te bevatten; en daar de verkiezing der twee leden uit Noord-Holland anterieur aan die beslissing had plaats gevonden, en ook vele andere leden op die wijze anterieur aan de beslissing zijn verkozen, – ware het mogelijk geweest dat de meerderheid der Kamer voor de toelating dier leden gestemd had, ook op grond dat zij evenwel zouden zijn verko-zen geweest, al had de Gouverneur dier Provincie niet medegestemd; van zijnen *invloed* had hij evenwel kunnen gebruik maken, ook wanneer hij niet me-destemde.

Maar wat zou *nu* de Kamer doen? Zij wilde het vraagpunt van het *regt* beslist hebben, of zelve be-slissen, en het is niet beslist.

De aanschrijving heeft alleen het aanzien van een blijk van Koninklijke goedwilligheid, van edelmoe-dige inschikkelijkheid; maar de Kamer mag de de zoodanige niet vorderen, – ja niet aannemen, wanneer daardoor Hoogstdeszelfs Koninklijke *regten*, in eene zaak van gansch niet ongewigtig belang, zouden worden verkort.

Het was dan ook eene, naar ons inzien, onjuiste vooronderstelling van den Minister, dat door de aan-schrijving » het voorwerp van het bedoelde adres » met der daad is komen te vervallen." Wat was het hoofddoel van het adres? — Dat het vraagpunt staatsregtelijk en voor goed zou beslist worden. Maar daar de Minister het regt der Gouverneurs bij zijn rescript, krachtens de bepalingen der reglementen, (die niet dan bij eene wet kunnen veranderd wor-den,) handhaaft, zoo zal het ZExc. ook onverlet blij-ven om, na korter of langer tijdsverloop, de Gou-verneurs aan te schrijven, dat zij weder van dit hun *regt* moeten gebruik maken.

De Kamer, in hare verwachting teleurgesteld, wil nu zelve beslissen, — dit is blijkbaar uit haar nader verzoek, om een extract uit de notulen der Provinciale Staten van Noord-Holland te ontvangen.

Ziedaar eene nieuwe moeijelijkheid, in welke de minister zich gewikkeld ziet, na ZExc.s verklaring, » dat het bepaalde bij § 2 van het Koninklijk be-» sluit van den 8 Junij 1820 ZExc. zou verhinderen, » aan het in dezen gevallen besluit der kamer het » verlangde gevolg te geven."

Zoolang dit besluit bestaat, kan dus ZExc. zon-der inconsequent te wezen, niet aan het verlangen der Kamer voldoen, want ook het te kennen ge-ven van dit verlangen is eene » mededeeling" die ZExc. volgens dat besluit niet mag aannemen.

En bij gebrek aan antwoord, zal de waardigheid der Kamer bezwaarlijk gedoogen, dat maar eene enkele voordragt, zij het ook van anderen aard, tot welke ZExc. zal hebben medegewerkt, bij hare vergadering goedkeuring of bekrachtiging erlange.

Zoo zal dan ZExc. toch den weg dienen in te slaan, door ons vroeger als wenschelijk aangetoond; of ZExc. zal zijne demissie moeten nemen, of ZExc. zal aanleiding moeten willen geven tot eene span-ning en botsingen tusschen de Regering en de Ka-mer, welke niet anders dan voor regering en volk beiden hoogst nadeelig en noodlottig zijn zouden, en hoedanige handeling wij van het *politiek-persoonlyk* karakter van den heer DE KOCK bezwaarlijk kun-nen verwachten.

Wij leven nog in hoop, dat 's Konings wijsheid zoodanige middelen zal weten te kiezen, dat de overeenstemming tusschen regering en vertegenwoor-diging ongestoord kunne bewaard blijven, en door beiden gezamenlijk het geluk des vaderlands be-vorderd.

Reeds in deze enkele zitting en der Kamer heeft de GRAAF VAN RECHTEREN de natie reden gegeven, om opregt dankbaar te zijn, jegens de Provinciale Staten van Overijssel, die den edel en vaderlander we-derom eenen werkkring openden, in welke hij zijne talenten aan het welzijn van land en volk, en daar-mede ook dat van zijnen Vorst, kan toewijden.

Het voorstel, om dat des graven eerst in de sec-tien te onderzoeken zal wel denkelijk weder van den heer KNIPHORST afkomstig zijn geweest.

Eene vraag, om stukken of inlichtingen aan eenen Minister, eerst in de sectien te onderzoeken! Is dit dan een voorstel van wet of een voorstel aan den Koning, als waarvan art. 114 en 115 der grondwet spreekt?

Zal men dan ook niet eerlang kunnen gaan vor-deren, dat een voorstel van commissien tot neder-legging van een adres ter Griffie, of tot toela-ting van leden, of tot goedkeuring der notulen, alvorens er een besluit, op te nemen, in de sec-tien moet onderzocht worden?

Zonderlinge idé's van vereenvoudiging, voorwaar!

Dat het amendement van den heer VAN RAPPARD is verworpen, verwondert ons niet in het minst. Waren de door hem voorgestelde woorden in het verzoek aan den Minister gelascht, dan zou, ging men ter goeder trouw te werk, van het extract uit de notulen der provinciale Staten van Noord-Hol-land door de Kamer geen ander gebruik kunnen zijn gemaakt, dan bij het onderzoek van, en de beslissing omtrent de geloofsbrieven der leden uit Noord-Holland.

Door het *niet* opnemen dier woorden, zal de Kamer dat extract ook, des verkiezende, ten grondslag kunnen leggen van een voorstel van wet, strekkende om het vraagpunt, in 't algemeen en voor altijd, door de gezamenlijke wetgevende magt te doen beslist worden.

Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 13. Maart. De *Courrier de Franconie* meldt van den 26. Februarij uit Frankfort, dat aldaar, even als te Maints, weer nieuwe arrestatien hebben plaats gehad, zoodat al de vertakkingen eener uitgestrekte zamenzwering van staat langzamerhand bekend worden.

ENGELAND.

LONDEN, den 13. Maart. Nadere berigten uit New-York blijven even oorlogzuchtig luiden als de vroeger medegedeelde. Het Huis der Noord-Amerikaansche Representanten heeft zich eenparig met het voorstel van den heer *Fillmore* vereenigd, om de Commissie voor de militaire zaken tot het in staat van verdediging stellen der noordelijke frontieren, en het beramen van andere maatregelen van defensie, ook ter zee, te magtigen. Voorts is de som, vroeger tot verdediging van den Staat van Maine toegestaan, van viermaal honderdduizend op een millioen dollars gebragt, en eindelijk het voorstel in commissie gesteld, waarbij de Gouverneur van dien Staat gemagtigd zou worden, onverwijld maatregelen te nemen om de troepen der Engelsche Regering, die thans het betwist grondgebied bezetten, hetwelk, volgens de voorstellers, luidens het tractaat van 1783, onloochenbaar aan de Vereenigde Staten behoort, die landstreek te doen ontruimen.

— Het Engelsch transportschip *Colconda*, dat van Madras vertrokken was om troepen naar de Chinesche Zeeën over te brengen, is bij Piclo-Canton gestrand, en de equipage, na gered te zijn, door de Chinesche autoriteiten krijgsgevangen verklaard.

— Het bedrag der schade bij den brand van Lord *Londonderry*, aan Wijnard-House, wordt nu berekend op 100 à 200 duizend ponden sterling (van een tot tusschen de twee miljoen Nederlandsch). Er was niets gewaarborgd. Om zich een denkbeeld van dit grootsche paleis te vormen, stelle men zich, onder anderen, de schilderijzaal voor, zijnde eene gallerij van 145 voet lengte, op 60 voet breedte en 40 hoogte. De groote eetzaal was een vertrek van 54 voet lang, 25 breed en 30 hoog. Alle kamers waren rijk gemeubeld. De apartementen der Markgravin bedroegen alleen 40 duizend pond. sterl. meubelwaarde (een half miljoen guldens.) Verscheiden schoone oranje-boomen, door de Keizerin *Josephine* aan de Markiezin *van Londonderry* ten geschenke gegeven zijn, mede in de vlammen gebleven. De buren hebben nog voor drie ton aan zilverwaarde, goud en porceleinen serviezen, schilderijen, boeken, kunststukken en toiletkostbaarheden uit den brand gered.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 12. Maart. Er zijn berigten uit de vereenigde Staten ontvangen, van drie dagen later dan de vorige. Zij zijn gewigtig, want zij melden, dat in de staat Maine eene volks-opschudding heeft plaats gehad, omdat de wetgeving de ter verdediging des lands bestemde som van 400,000 dollars op een millioen zoude brengen.

Deze tijding bewijst, dat de oorlog als waarschijnlijk wordt beschouwd, en dat het congres maatregelen genomen heeft om de strijdkrachten der Unie ter zee en ter land te versterken, en vijandelijke demonstratien te doen.

— De hertog van *Aumale* heeft gisteren Parijs verlaten, om zich naar Algerie te begeven, werwaarts de hertog van *Nemours* hem in de laatste dagen der maand volgen zal. *Abd-el-Kader* maakte zich, naar de jongste berigten, tot een wanhopigen wederstand gereed.

BELGIE.

BRUSSEL, den 13. Maart. De *Revue de Bruxelles* zegt, dat Koning *Willem II.*, gedachtig aan de lessen, door de vijftien laatste jaren aan geheel Europa, maar vooral aan de Nederlanden gegeven, bepaald schijnt te hebben besloten, om een geheel anderen weg van Staatkunde te volgen, dan die

door zijnen Vader zoo halstarrig als onvoorzigtig bewandeld is. Behalve een gemoedelijk onderzoek naar de bestaande grieven, op het stuk van Onderwijs, vooral bij de Catholijken gerezen, en eene liberale wijziging in de maar al te lang beperkte vrijheid, ten opzigte der Kloosterinrigtingen van Nederland, zegt men, dat de Koning ook eene algeheele verandering van Kabinet beoogt, en daaruit van *lieverlede* zal verwijderen al de Ministers, die de Volksgunst verbeurd hebben, en wier zon is ondergegaan lange reeds vóór dat die van *Willem I.* ter kimmen zonk. Al deze maatregelen zamen genomen, getuigen van den geest der wijsheid en van het beleid, waarmeê de nieuwe Souverein bezield is, ter bevordering van het heil zijner onderdanen, en ter herstelling van wat vroeger jaren hebben verdorven of noodlottigs aangebragt.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, den 14 Maart. Het huwelijk van Koning *Willem Frederik* wordt door alle weldenkenden hoogelijk afgekeurd. De grijze Koning heeft door dezen onberaden stap de achting en liefde verbeurd, die zijne onderdanen hem in zoo ruime mate toedroegen. De gesprekken, die in familiekringen en op openbare plaatsen worden gehouden, de geschriften die in den jongsten tijd over dit onderwerp zijn uitgegeven, moeten ook de minst ligtgeloovige van dezen ommekeer in de publieke opinie overtuigen. Ook ik deel in het algemeen gevoelen, in de algemeene verontwaardiging, en zoo ik de pen opvat, is het niet om eene daad te verdedigen, die niet te verdedigen is, maar alleen om, in het belang der waarheid en der openbare zedelijkheid, een gerucht tegen te spreken, dat zich spoedig na en ten gevolge van het noodlottige huwelijk heeft verspreid en al meer en meer veld wint. Ik bedoel het gerucht, dat Koning *Willem Frederik* reeds sedert lang in eene misdadige betrekking met de Gravin *d'Oultremont* had geleefd, en dat het huwelijk ook vooral moest dienen, om aan de uit die betrekking geboren kinderen eene zekere mate van wettigheid te geven. Waarlijk de schuld, die op de schouders van den ouden Koning rust, is reeds verpletterend genoeg, om die niet door verdichtsels te verzwaren. Wat ook de redenen mogen geweest zijn, die den zeventigjarigen grijsaard hebben bewogen, om magt en grootheid, schepter en kroon aan eene Belgische vrouw op te offeren, vroegere betrekkingen, vroegere verbindtenissen kunnen de beweegredenen niet geweest zijn. Het is onder hen, die sedert jaren in de onmiddellijke nabijheid des Konings hebben geleefd, algemeen bekend, dat zijne aandacht eerst geruimen tijd na den dood der Koningin, op de Gravin *d'Oultremont* is gevestigd, en dat hij vóór dien tijd aan haar geene meerdere opmerkzaamheid schonk dan aan de overige Hofdames. Ik begrijp ligt, dat mijne woorden, als zijnde die van eenen onbekende, geen onvoorwaardelijk geloof verdienen of zullen vinden. Maar ik verlang dit ook niet. Ik wilde slechts het publiek indachtig maken op een dwaalspoor, waarop verzonnen geruchten het gebragt hadden, en een ieder, die in de zaak belang stelt, aansporen, om indien hij door zijne maatschappelijke positie daartoe gelegenheid heeft, nadere berigten omtrent de waarheid van mijn beweren in te winnen. Ik twijfel niet, of hij zal dan de bijzonderheden, die ik zoo even mededeelde, volkomen bevestigd vinden. (*H. B. Ingez. St.*)

's GRAVENHAGE, den 13. Februarij. Z. M. heeft het departement van oorlog gemagtigd, om zoodanige miliciens der bij de onderscheidene korpsen ingedeelde ligtingen van 1838 en 1839, die, krachtens speciale beschikkingen, in het genot van bepaald verlof en nog ongekleed en ongeoefend zijn, op den 25. Maart aanstaande, mitsgaders van de manschappen der ligting van 1840, in gelijk geval verkeerende, op 1 Julij daaraanvolgende, respectievelijk voor den tijd van drie maanden in werkelijke dienst te doen opkomen.

— Dezer dagen moet de organisatie der cavalerie en artillerie door Z. M. zijn gearresteerd, en binnen kort de algemeene regeling der onderscheiden wapens van het leger haar beslag erlangen.

— Naar men verzekert, zou Z. M. den Minister van Binnenlandsche Zaken hebben gemagtigd, aan de Gouverneurs der provincien den last mede te deelen, om voortaan, bij verkiezingen in de vergaderingen der Staten, niet mede te stemmen.

— Zoo men verneemt, is de kapitein ter zee *Koopman* nog voor een jaar gecontinueerd in zijne betrekking van militairen commandant bij het Instituut te Medemblik.

's GRAVENHAGE, den 15. Maart. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is ontvangen eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, nopens de onteigening ten algemeenen nutte, hetwelk, ter overweging, aan de Afdeelingen is verzonden.

Is berigt ontvangen van het treurig afsterven van het waardig medelid der Kamer, den Baron *Roëll.*

Is ontvangen eene missive van Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken, die daarbij berigt, dat het Z. M. behaagd heeft te bepalen, dat de Gouverneurs der provincien voortaan van het regt, om bij de verkiezingen in de vergaderingen der Staten van Holland mede te stemmen, geen gebruik meer zullen mogen maken. Zijne Exc. vermeent, dat hierdoor het onderwerp van het adres van den heer *Lipman* is komen te vervallen, en dat in allen gevalle Zijne Exc., door het bestaande koninklijk besluit van 1820, verhinderd werd te dezen aan het verlangen der Kamer te voldoen.

De Voorzitter stelde voor, deze missive voor kennisgeving aan te nemen.

De heeren *van Dam van Isselt*, *van Rechteren*, *Luzac* en *Schimmelpenninck* hebben dat voorstel bestreden, vooral op grond, dat de Kamer zich daardoor ongelijk zou worden, en als het ware het besluit vernietigen, hetwelk zij in de vorige week op goede gronden genomen heeft. De Kamer heeft aan Z. Exc. den Minister inlichting verzocht, op den inhoud van het request van den heer *Lipman*. De Minister heeft dit geweigerd, of niet goed begrepen. Niets is alzoo natuurlijker dan dat de Kamer op haar eens genomen besluit h'eef aandringen en Z. Exc. andermaal verzocht, de verlangde inlichting te geven. Nog altijd bleven deze leden van gevoelen, dat Z. Exc. de Minister, zeker na de invoering der ministeriele verantwoordelijkheid, verpligt was, om de Kamer de door haar verlangd wordende inlichtingen of ophelderingen te geven. Zij meenden, dat het gevolg van dit een en ander zou wezen, dat de provincie Noord-Holland nog gedurende eenigen tijd beroofd zou blijven van twee harer vertegenwoordigers doch dat de schuld hiervan niet aan de Kamer, maar aan Z. Exc. den Minister zou te wijten zijn.

Na eene woordenwisseling over de vraag, of het voorstel van den heer *Bruce*, om de missive aan de Afdeeling te verzenden, bij de stemming den voorrang hebben zou, werd gestemd over de vraag, of de missive van den Minister al dan niet voor kennisgeving zou worden aangenomen? welk voorstel werd verworpen met de aanzienlijke meerderheid van 32 tegen 15 stemmen.

Daarna is beraadslaagd over de vraag, of er een en, zoo ja, welk nader schrijven aan Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken zou worden gezonden. Sommigen waren van gevoelen, dat men eenvoudig moest blijven volhouden bij het eens genomen besluit. Anderen wenschten aan Z. Exc. den minister een extract toegezonden te hebben van de notulen der zitting van heden, ten bewijze, dat de kamer geen genoegen had genomen met het door Z. Exc. geantwoorde.

De heeren *de Jonge* en *Kniphorst* hebben het voorstel van den President ondersteund, en gemeend dat het voorzigtiger ware, om thans niet te zeer op het antwoord des Ministers aan te dringen, hetwelk ook zij meenden dat Z. Exc. niet verpligt was aan de Kamer te geven. De heer *de Jonge* bleef aandringen op het onmiddellijk overgaan tot het onderzoek van de geloofsbrieven der twee nieuw benoemde leden. De heer *Kniphorst* trachtte aan te toonen, dat het hoogst gevaarlijk is, dat de Kamer zich niet binnen hare bevoegdheid hield en de grenzen harer magt zocht uit te breiden. De Kamer is geen regerings-ligchaam. Voorts trachtte hij te doen uitkomen, dat de Gouverneurs der provincien wel degelijk naar de Grondwet het regt hebben, aan de verkiezingen deel te nemen. Ten slotte drong hij bij de Kamer er op aan, dat zij zich binnen de palen der Grondwet houde, en zich voor onverijlde stappen wachte.

De heeren *Bruce*, *Star Busman*, *Gevers* en *Warin* hebben er op aangedrongen dat het voorstel van den President, om de missive van den Minister voor kennisgeving aan te nemen, aan de Afdeelingen zou worden verzonden. Zij vermeenden, dat alle overijling ten deze gevaarlijk en het aan te raden was, alle botsing tusschen de Regering en de Kamer, die uit dit vooral kon ontstaan, voor te komen.

De heeren *Luzac*, *Schimmelpenninck* en *van Dam van Isselt* hebben ook dat voorstel bestreden. Zij voorzagen in eene volharding der Kamer geenszins die schrikbarende gevolgen, welke vorige leden daarvan voorspelden. In allen gevalle vorderde de eer en de waardigheid der Kamer, dat zij thans niet verbrak, hetgene zij in de vorige week had opgebouwd. Een onderzoek in de Afdeelingen kwam niet te pas, want men zou inderdaad niet weten, wat eigenlijk in de Afdeelingen diende overwogen te worden. De heer *Luzac* meende, dat dit besluit der Kamer de eerste stap was geweest om het leven, de kracht en den geest der Grondwet te doen terugkeeren, en haar naar haren waren geest en inhoud te doen uitvoeren.

Eindelijk in het oorspronkelijke voorstel van den graaf *van Rechteren*, om het stuk aan den minister terug te zenden, ten einde als nog inlichting en mededeeling van het extract, der notulen van de vergadering der Staten van Noord-Holland, nopens de daarin plaats gehad hebbende verkiezingen, te ontvangen, in omvraag gebragt en aangenomen met de groote meerderheid van 31 tegen 16 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren *van Rappard*, *Snouck Hurgronje*, *de Jonge*, *Corver Hooft*, *van Hemert Dijckmeester*, *Repelaer*, *Kniphorst*, *van der Velden*, *van Akerlaken*, *van Hoorn van Burgh*, *van Meeuwen*, *Beelaerts*, *d'Escury* en *Bakker*.

Daarna is de Vergadering gescheiden. —

VLISSINGEN, den 17 Maart. Z. M. heeft de zes matrozen *Bowbys*, *K. Anthonissen*, *J. May*, *P. Nouwen*, *Rode* [illegible] *J. van Opbergen*, die twee ingezetenen dezer Stad, *C.* en *B. Louwes*, welke zich met eene boot, van af de Nieuwe Sluis, bij Breskens, naar deze Stad wilden begeven, met levensgevaar gered hebben, met eene gratificatie uit Hoogstdezelfs bijzondere fondsen, ten bedrage van *f* 50 voor ieder, begiftigd.

Mengelingen.

Merkwaardige voorspelling van Roger Bacon.

De groote wijsgeer Roger Bacon, geboren in 1214 en gestorven in 1292, had reeds een voorgevoel van de merkwaardigste uitvindingen, die in onzen tijd aan het gansche industriele en gezellige leven eene nieuwe gedaante gegeven hebben. Hij zegt op zekere plaats: de menschen zullen nog voor de scheepvaart machines zamenstellen, dat de grootste schepen, door eenen man bestuurd, met grooter snelheid door [...] en zeeën gaan, dan zij met riemen voortgedreven [...] worden. Wagens worden nog gebouwd, die zonder p[...] met ongelooflijke snelheid loopen. De menschen zullen [...]nes uitdenken, door welke de duiker zonder gevaar [...] diepte en op den grond van het water komen kan. [...]schen zullen nog eene menigte van instrumenten en m[...] uitvinden, bruggen, die zonder den minsten steun [...] breedste rivieren gespannen worden. Door kunst zal men [...]kelijker kunnen donderen, dan de hemel. Eene klein[...] veelheid van stoffen brengt eene schrikkelijke explosie [...] gepaard met een helder licht, en dit laat zich her[...] om eene stad, of een gansch leger te vernielen.

De berekening is gemaakt, dat het Missippi-dal v[...] oorsprong dezer rivier tot haren uitloop in den [...] 1.300,000 vierkante mijlen bevat. De grond is bij uit[...]heid vruchtbaar. Geen oord der wereld is door zij[...]tuurlijken toestand gunstiger voor den binnenhandel, e[...] booten, die bij de Alleghani beginnen, kunnen passag[...] goederen 5000 mijlen ver en tot den uitloop in den [...] brengen. Bij het einde van den Amerikaanschen vrij[...]strijd waren slechts de Indiaansche inboorlingen bewoners deze uitgebreide streek. Het land was eene wildernis [...]schaving was er nog niet doorgedrongen. In het jaar was er eene bevolking van 5 millioen 700000 zielen, [...] kan zij wel tot 5 millioen geklommen zijn. Indien de[...] gestrektheid zoo digt bewoond ware als Engeland en W[...] zou zij eene bevolking van 179 millioen, zoo digt als [...] land, eene van 200 millioen hebben, dus meer dan E[...] Na verloop van tijd kan de bevolking tot eene verba[...] hoogte gestegen zijn, daar de rijkdom en overvloed [...] grond ongelooflijk is. Ware dan in Europa eene te [...] bevolking te vreezen, zoo zou dit land eene afleiding [...] kunnen; en bragten de landverhuizers hunne industrie [...] zich, zoo zoude dit nog onaanzienlijke gebied in de to[...] een schitterend punt der beschaafde wereld worden.

(*Deventer* [...])

Zeetijdingen.

VLISSINGEN, den 12. Maart. Sedert den 10. dezer, [...] van Antwerpen de Schelde afgekomen en van deze [...] naar zee gezeild:

Die Frau Maria, A. J. Aries, stukgoederen, Embden; [...] vrouw Anna, W. R. de Buhr, stukgoederen, Hamburg; [...] J. Potlich, boomschors, London; Ornen, A. Hansen, [...] Bergen; Ceberitas, B. Charsle, boomschors, Hull; Eli[...] Fertig, ballast, Buenos-Ayres; Harfrauër, P. C. Theun[...]hoor, Algiers; Jean Kelj, J. de Paun, ballast, Havanna[...]

Van Gend gezeild:

Pegasus, J. Pickenpak, suiker, Hamburg; Juliana, H. B[...]man, suiker, Hamburg.

Advertentien.

Ter Drukkerij van P. WEDTS DE SWART.